

מכון התקנים הישראלי

נוהל מת"י 006

אפריל 2015 מהדורה ג'

**מדיניות קביעת הסדרים, המהות והמידה של פיקוח המכון
על ייצורם של מצרכים הנושאים תו-תקן**

מנכ"ל המכון

תוכן העניינים

<u>עמוד</u>	<u>שם הסעיף</u>	<u>סעיף</u>
i	הקדמה	0
1	כללי	1.0
1	תחום הנוהל	1.1
1	מטרות הנוהל	1.2
1	ישימות	1.3
1	מסמכים ישימים	2.0
1	מסמכים המוזכרים בנוהל זה	2.1
1	נספחים לנוהל זה	2.2
1	הגדרות מונחים	3.0
3	הוראות	4.0
3	מדיניות	4.1
3	מטרות הפיקוח ופעולות הפיקוח	4.2
4	תיק מוצר	4.3
5	תוכנית איכות	4.4
5	התנאים המיוחדים	4.5
6	הנחיות לקביעת מספר פעולות פיקוח	4.6
8	פיקוח על יצרנים בחו"ל	4.7
8	ייצור אצל קבלן משנה בארץ ובחו"ל	4.8
8	הכנת נספח התנאים המיוחדים (נת"מ) ואישורו	4.9
9	עקרונות לסימון מוצרים בתו-תקן	4.10
9	הפצה ושמירה	4.11
10	הכנסת שינוי (רוויזיה) בנת"מ	4.12
10	בקרת הנת"מ	4.13
	נספח א' – דוגמה לחותמת של נת"מ שאושר ולחותמת של נת"מ שבוטל	
11		
12	נספח ב' – תבנית נת"מ	
15	נספח ג' - הנחיות לסימון המוצרים בתו תקן	

הקדמה

- 0.1 יצרן, המסמך בתו-תקן את המוצרים שהוא מייצר, מצהיר בכך שהם מתאימים לדרישות המפורטות בתקנים החלים עליהם. על פי חוק התקנים, סימון שכזה מותר רק לאחר שהמכון העניק ליצרן, לבקשתו, היתר לעשות זאת.
- 0.2 הציבור נותן אמון בתו התקן שמעניק המכון, והמכון פועל על מנת להבטיח כי אמון זה מוצדק. כאשר המכון מעניק ליצרן היתר לסמן מוצר המיוצר על ידו בתו-תקן, הוא מביע את אמונו ביצרן כי אמנם הוא ייצר את המוצר כך שיתאים לדרישות התקנים החלים עליו.
- 0.3 כדי למלא את ייעודו ולהגן על המוניטין שרכש במשך השנים, יעניק המכון את ההיתר ליצרן רק לאחר שנוכח לדעת כי:
- 0.3.1 תכן המוצר מתאים לתקנים שחלים עליו ;
 - 0.3.2 בידי היצרן האמצעים הדרושים לייצור מוצרים המתאימים לתקן, באופן שוטף וסדיר ;
 - 0.3.3 בידי היצרן האמצעים המאפשרים לו לבדוק את תכונות המוצר כדי לאתר, מוקדם ככל האפשר, חריגות מדרישות התקן ;
 - 0.3.4 אצל היצרן תפעל מערכת איכות אשר תבטיח שליטה ובקרה שוטפים על ניהול האיכות. מערכת האיכות תפעל בהתאם לדרישות התקן הישראלי ת"י ISO 9001 - מערכות ניהול איכות - דרישות.
- 0.4 האמצעים המפורטים לעיל, שהמכון נוקט אותם, באים לידי ביטוי בכמה פעילויות:
- 0.4.1 **בדיקת מוצרים** הניטלים באקראי מקו הייצור, ממחסני היצרן ומהשווקים. בדיקות אלה ייערכו במעבדות המכון או במעבדות שאושרו על ידי המכון או במעבדת המפעל בתנאים שיקבע ;
 - 0.4.2 **סקירת מערכת האיכות** בהתאם לדרישות התקן הישראלי ת"י ISO 9001 ;
 - 0.4.3 **עריכת בחינות תהליך** שנועדו לבחון אם מתקני הייצור ותהליכי הייצור ממשיכים לתפקד כנדרש, ללא תקלות ;
 - 0.4.4 **בחינת תיק מוצר** המגדיר בצורה חד ערכית את מבנה המוצר ואת מרכיביו.
- 0.5 הבדיקות והמבדקים הנערכים על ידי המכון לא נועדו להחליף את מערכת האיכות של היצרן או לאתר ליקויים. מטרתם העיקרית היא לוודא שמערכת האיכות של היצרן פועלת ומתפקדת כנדרש. אם מתגלה פגם כלשהו בבדיקה שעורך המכון - השאלה המתבקשת אינה כיצד נוצר הפגם, אלא מדוע לא אותר הפגם על ידי מערכת האיכות של המפעל. הפיקוח של המכון על היצרן מבוסס בעיקרו על מערכת האיכות שהיצרן אמור לקיים.
- הנחיות לקביעת מספר פעולות הפיקוח במסגרת תו-תקן הכלולות במסמך זה מהוות מסגרת להחלטות הוועדות המקצועיות וועדת ההיתרים בקביעת תוכנית הפיקוח.
- 0.6 הוראות נוהל זה מבטיחות, בין השאר, משטרי פיקוח זהים על מוצרים דומים ללא קשר למקום ייצורם.

1.0 כללי

1.1 תחום הנוהל

נוהל זה קובע את מדיניות המכון לקביעת הסדרים, המהות והמידה של הפיקוח של המכון על ייצורם של מוצרים המסומנים בתו-תקן (להלן - תנאים מיוחדים) ואת ההוראות להכנתם ולאישורם של תנאים מיוחדים אלה (נוהל זה אינו חל על שלב הבירורים המוקדמים).

1.2 מטרת הנוהל

1.2.1 לקבוע מדיניות אחידה אשר תנחה את הוועדות המקצועיות, את ועדת ההיתרים ואת מנהלת תו-תקן, בקביעת התנאים המיוחדים (ראו הגדרות).

1.2.2 לקבוע כללים להליכי האישור של התנאים המיוחדים.

1.3 ישימות

הוראות נוהל זה מופנות לכל הוועדות המקצועיות, לוועדת ההיתרים, למנהלת תו-תקן ולמנהלת תפעול תו-תקן (ראו הגדרה).

2.0 מסמכים ישימים

2.1 מסמכים המוזכרים בנוהל זה

2.1.1 תקנות תו-תקן - תקנות התקנים (תו-תקן וסימן השגחה), תשמ"ב – 1982

2.1.2 נוהל מת"י 007 - כללים להפעלת מערכת תו-תקן

2.1.3 נוהל מת"י 008 - נוהל למניעת ניגוד עניינים ושמירה על חיסיון מידע במערכת תו-תקן

2.1.4 נוהל מת"י 013 - כללים להפעלת ועדות מקצועיות

2.1.5 מסמך ת"ת 1 - תנאים כלליים להענקת היתר לסמן מוצרים בתו-תקן (מסמך המהווה נספח א' להסכם הפיקוח הנחתם בין המכון לבין בעל ההיתר)

2.1.6 נוהל עריכת בחינות תהליך

2.2 נספחים לנוהל זה

2.2.1 נספח א' - דוגמה לחותמת של נת"מ שאושר ולחותמת של נת"מ שבוטל

2.2.2 נספח ב' - מבנה נת"מ

3.0 הגדרות מונחים

3.1 המכון - מכון התקנים הישראלי.

3.2 מוצר - מצרך, כמוגדר בחוק התקנים, תשי"ג – 1953.

3.3 היתר - היתר הניתן ליצרן לסמן מוצר בתו-תקן, החתום על ידי מנכ"ל המכון.

3.4 בדיקה מלאה - בדיקה של מוצר הנערכת על פי כל דרישות התקנים החלים עליו (ראו סעיף 4.6.2 א).

3.5 בדיקה חלקית - בדיקה של מוצר הנערכת על פי חלק מדרישות התקנים החלים עליו.

3.6 משפחה – מורכבת ממספר דגמים. בהגדרת משפחה יש לשקול מאפיינים כגון:

- תִּכְן מוגדר אחד
- אופיינים טכניים דומים

- מידות נומינליות דומות
- חומרים עיקריים דומים
- רכיבים עיקריים זהים
- מיוצרים באותם תהליכי ייצור
- מיועדים לאותו תפקוד

3.7 דגמים המרכיבים משפחה - גרסאות מסוימות של מוצר אשר נבדלות זו מזו במאפיינים כגון מימדים, נפחים, מידות, גוונים ובהתאם להגדרת היצרן. בדיקת אחד מדגמים אלה מהווה אינדיקציה לגבי התאמת שאר הדגמים השייכים למשפחה זו לתקן, ברמת סבירות גבוהה.

הערות: 1. מוצרים, השונים זה מזה באופיינים לא מהותיים, שאין להן השפעה על תפקוד המוצר או על מידת התאמתו לתקן, ייחשבו דגמים זהים; 2. מוצרים, המהווים דגם אחד, יסומנו על ידי היצרן באופן המאפשר לזהות את הדגם חד ערכית.

- 3.8 מנהלת תו-תקן** - מנהלה שהוקמה לפי תקנה 2 של תקנות תו-תקן.
- 3.9 ועדת היתרים** - ועדה שהוקמה לפי תקנה 3 של תקנות תו-תקן.
- 3.10 ועדה מקצועית** - ועדה שהוקמה לפי תקנה 4 של תקנות תו-תקן.
- 3.11 מנהלת תפעול תו-תקן (מת"ת)** - יחידה ארגונית הפועלת מטעם המנהל הכללי של המכון ותפקידה להוציא לפועל את מדיניות מנהלת תו-תקן.
- 3.12 רמת"ת** - ראש מנהלת תפעול תו-תקן.
- 3.13 ספק** - יצרן או סוחר המספק לבעל ההיתר מוצרי מדף המשמשים במוצר המוגמר.
- 3.14 קבלן משנה** - יצרן המייצר בעבור בעל ההיתר חלקים מסוימים של המוצר המוגמר בהתאם לתכנון בעל ההיתר.
- 3.15 נספח תנאים מיוחדים (נת"מ)** - מסמך המפרט את הפעולות שעל המכון לבצע במסגרת הפיקוח שהמכון מקיים על יצרנים שקיבלו היתר.
- הערה: המסמך נקרא "תנאים מיוחדים" - להבדיל ממסמך אחר הנקרא "תנאים כלליים", שבו מפורטים התנאים שכל בעל היתר צריך לעמוד בהם, ללא קשר למוצר המסוים שהוא מייצר.
- 3.16 פגם** - כהגדרתו בנוהל מת"י 007.
- הערה: לעתים נעשה שימוש במונחים "ליקוי" או "אי התאמה".
- 3.17 פגם קריטי** - כהגדרתו בנוהל מת"י 007.
- 3.18 תהליכים קריטיים** - תהליכים שתקלות בהן עלולות לגרום לייצור מוצרים בעלי פגמים קריטיים.
- 3.19 רכיבים וחומרים קריטיים** - רכיבים וחומרים שפגם בהם יכול להוות סכנה בטיחותית או בריאותית למשתמש או לצד ג'.
- 3.20 רכיבים מהותיים** - רכיבים במוצר, שבלעדיהם לא יוכל המוצר למלא את תפקידו.
- 3.21 בחינת תהליך** - בחינה המתמקדת בסיקור של תהליכי הייצור, מתקני הייצור, מתקני הבדיקה ומכשירי הבדיקה, וכן כאשר הדבר מצריך - בעריכת בחינות של מוצרים בתהליך ומוצרים מוגמרים במפעלו של היצרן, כל אלה בהקשר למוצרים הכלולים בהיתר.

3.22 מבדק איכות - מבדק הנערך כדי לקבוע אם מערכת האיכות של היצרן מתאימה לדרישות המפורטות בתקן ת"י ISO 9001 .

3.23 תיק מוצר - ראו סעיף 4.3.

3.24 תוכנית איכות למוצר - ראו סעיף 4.4.

4.0 הוראות

4.1 מדיניות

4.1.1 משטר הפיקוח מתבסס על בדיקות מוצר, בחינות תהליך, בחינות איכות תיק מוצר ותוכנית איכות למוצר. משטר הפיקוח יוגדר בנספח תנאים מיוחדים (נת"מ), המהווה חלק בלתי נפרד מההסכם בין היצרן לבין המכון. כמו כן יחולו על כל יצרן התנאים הכלליים המפורטים בנספח תנאים כלליים (ת"ת 1).

4.1.2 ככלל, יהיו התנאים המיוחדים אחידים לכלל המוצרים שתקן מסוים חל עליהם או לכל המוצרים ממשפחה מסוימת, הכלולים במסגרת היתר אחד.

4.1.3 ככלל, יחולו אותם תנאים מיוחדים על כל היצרנים המייצרים מוצר מסוים, או משפחה מסוימת של מוצרים. על אף האמור לעיל, יכולה ועדת ההיתרים לקבוע תנאים מיוחדים בעבור מפעל מסוים אחד, אם מצאה לנכון לעשות זאת בהתחשב בנסיבות העניין, כגון גודל המפעל והיקף הייצור, תוך פירוט הנימוקים שהניעו אותה לעשות החלטה זו.

4.1.4 נספח התנאים המיוחדים מגדיר משטר פיקוח המתבסס על כך שהיצרנים מבצעים בדיקות עצמיות של מוצריהם כמוגדר בתוכנית האיכות שלהם, והמכון מפקח על ביצוע בדיקות אלה במסגרת ביצוע בחינות תהליך. נוסף על כך, מבצע המכון בקרה שוטפת על מרכיבי המוצר כפי שהוגדרו בתיק המוצר ובתוכנית האיכות. נספח התנאים המיוחדים מאפשר החמרות בתנאי הפיקוח ליצרנים שנמצאו ליקויים במוצריהם או במערכות האיכות שלהם.

4.2 מטרת הפיקוח ופעולות הפיקוח

4.2.1 המטרות שלשמן מבוצע הפיקוח השוטף הן אלה :

- א. לוודא שהמוצרים הכלולים בהיתר ממשיכים להתאים לדרישות התקן ;
- ב. לבחון אם חלו שינויים משמעותיים בתקן המוצרים הכלולים בהיתר ;
- ג. לבדוק אם חלו אצל היצרן שינויים ארגוניים המחייבים שינוי בתוכנית האיכות למוצרים הכלולים בהיתר ;
- ד. לברר אם חלו שינויים בתהליכי הייצור, בשיטות הייצור, בציוד הטכני וכדומה, המחייבים שינוי בתוכנית האיכות למוצרים הכלולים בהיתר ;
- ה. לוודא ששינויים שחלו במוצר ובתהליכי הייצור לא השפיעו על התאמת המוצרים לתקן ;
- ו. לוודא שנוהלי האיכות הכלליים ותוכנית האיכות למוצרים הכלולים בהיתר, מיושמים כנדרש ;

- ז. לוודא שהיצרן נקט פעולות מתקנות במקרים שבהם נוהלי היצרן מחייבים נקיטת פעולות כאלה;
- ח. לוודא שפעולות מתקנות, שהמפעל נדרש ליישמן, בוצעו כיאות ובאופן אפקטיבי;
- ט. לוודא שהבדיקות שהיצרן אמור לעשות מבוצעות כיאות וכי תוצאותיהן מתאימות לדרישות התקן;
- י. לוודא שהבקרה על החומרים ועל התהליכים, בהקשר של המוצרים שבפיקוח, מבוצעת כנדרש, ושהתוצאות מעידות על התאמה לתוכנית האיכות ועל יציבות התהליך;
- יא. לוודא שתהליך הייצור, הבדיקות ומבנה המוצר הסופי תואמים לתיק המוצר ולתוכנית האיכות למוצר.

4.2.2 כדי להשיג את המטרות שלעיל, יבוצעו על ידי נציגי המכון פעולות מגוונות, שעיקרן:

- א. בדיקות מלאות של המוצר לפי סעיף 4.6.2 א';
 - ב. בדיקות חלקיות של המוצר לפי סעיף 4.6.2 ב';
 - ג. בחינות תהליך - במסגרת בחינת תהליך ייבדקו:
 - (1) התאמת תהליך הייצור לתוכנית האיכות למוצר;
 - (2) התאמת המוצר לתיק המוצר.
 - ד. אישור מערכת האיכות לתקן ISO 9001.
- בדיקות המוצרים שיבצע המכון ייערכו במעבדות המכון או במעבדות שאושרו על ידי המכון או בחצרי היצרן, בתנאים שהמכון יקבע מראש.

4.3 תיק מוצר

4.3.1 לכל מוצר יוכן תיק מוצר שיכלול בהתאם לעניין ולצורך את הפרטים שלהלן, כולם או חלקם, וכן פרטים דומים המאפשרים להגדיר את המוצר באופן חד משמעי:

- א. סרטוט של המוצר, המתאר בצורה כללית את מידותיו העיקריות;
- ב. צילומים כלליים של המוצר (בזוויות שונות) וצילומי הרכיבים העיקריים;
- ג. במוצרי חשמל, סכמות של המעגלים החשמליים העיקריים, אם ישנם, לרבות תרשים חיבורים, הכולל סימון צבעי חוטים, סימון הדקים וכדומה. רשימת רכיבים עיקריים, לרבות, שם הרכיב, שם היצרן, שם הדגם, שם המוסדות/מעבדות שאישרו את הרכיב (אם יש כאלה) והאפיונים הטכניים העיקריים של הרכיב;
- ד. הגדרת החומרים העיקריים, שהמוצר עשוי מהם, תוך התייחסות מיוחדת לחומרים דליקים ורעילים;
- ה. קטלוגים, דפי הדרכה וכל חומר טכני אחר, העשוי להועיל להגדרת המוצר.

4.3.2 היצרן אחראי להודיע למכון על כל שינוי מהותי במוצר, שיבוא לידי ביטוי גם בשינויים

מתאימים בתיק המוצר. עדכונים בתיק המוצר יאושרו על ידי נציג המכון בפרק זמן של 7 ימים.

4.4 תוכנית איכות

4.4.1 ליצרן תהיה תוכנית איכות מפורטת לכל מוצר, שתקבל את אישורו של נציג המכון.

- תוכנית האיכות תכלול, בין השאר, את הפרטים שלהלן:
- א. תרשים זרימה מפורט של תהליך הייצור, החל בשלב קליטת חומרי הגלם וכלה במוצר המוגמר, באריזתו ובאחסונו;
 - ב. ציון נקודות הבחינה בתהליך והקריטריונים לקבלה או לדחייה בכל נקודה;
 - ג. בהתאם לצורך, פירוט נקודות העצירה בתהליך (אותן נקודות הבחינה שמהן אין לקדם את המוצרים לשלב הייצור הבא, לפני ביצוע הבדיקות וקבלת תוצאות חיוביות);
 - ד. פירוט התכונות שייבדקו בכל נקודת בחינה;
 - ה. פירוט ציוד הבדיקה ונוהלי הבדיקה, שיעשה בהם שימוש בכל נקודת בדיקה;
 - ו. תיאור הטפסים שבהם יירשמו ממצאי הבדיקה;
 - ז. גודל המדגם ותדירות הבדיקה בעבור כל נקודת בדיקה;
 - ח. הגדרת האחראים לביצוע הבחינות והכישורים הנדרשים מהם;
 - ט. תוכנית הטיפול במוצרים פגומים והסמכויות לאישור הטיפול בהם;
 - י. בקרה על תהליכים קריטיים.

4.5 התנאים המיוחדים

4.5.1 הנת"מ יכלול את הפרטים שלהלן, כולם או מקצתם, בהתאם לצורך:

- א. הגדרת "דגם" המוצר או/וגם "משפחות" של דגמים;
- ב. הגדרת תהליכים קריטיים (כאשר יש);
- ג. הגדרת רכיבים קריטיים או מהותיים (כאשר יש);
- ד. בדיקה מלאה (כאשר יש);
- ה. בדיקה חלקית לדגם מייצג משפחה;
- ו. פירוט סעיפי התקן שעל פיהם יבוצעו הבדיקות החלקיות;
- ז. מספר מבדקי האיכות שייערכו מדי שנה;
- ח. מספר בחינות תהליך שייערכו מדי שנה;
- ט. הוראות לסוג תו התקן שבו ייעשה שימוש;
- י. אופן סימון המוצר בתו-תקן ומידותיו;
- יא. משטר הפיקוח על קבלני המשנה;
- יב. דרישות והוראות נוספות, בהתאם לצורך, כפי שתקבע ועדת ההיתרים.

4.6 הנחיות לקביעת כמה פעולות פיקוח

4.6.1 עקרונות כלליים

א. המכון אינו בא להחליף את מערכת האיכות של היצרן או לאתר ליקויים. מטרתו העיקרית של המכון בפעילותו בנושאים שבהם עוסק נוהל זה היא לוודא שמערכת האיכות של היצרן פועלת ומתפקדת כנדרש. האחריות לשמור על איכות המוצרים ולהתאימם לתקנים החלים על המוצר – היא של היצרן. באחריות היצרן לבדוק בכוחות עצמו את תכונות המוצרים שאותם הוא מייצר כדי לוודא שהם מתאימים לכל דרישות התקנים החלים על המוצר.

ב. בסיס משטר הפיקוח שאותו מבצע המכון הוא בחינות תהליך להתאים את המוצר לתיק המוצר ולתוכנית האיכות ואילו בדיקות המוצרים נעשות בעיקרן על ידי היצרן.

4.6.2 בדיקות מוצר ובחינות תהליך קבועות שאותן עורך המכון לכלל המוצרים לכל סוגי המוצרים, יערוך המכון את הבדיקות ואת הבחינות שלהן בשנה אחת.

בדיקה חלקית	בחינות תהליך (תוכנית איכות - תיק מוצר)
למשפחה 1	4

א. מספר הבדיקות המלאות

- 1) בדיקה מלאה תתבצע בשלב הבירורים המוקדמים. בדיקה מלאה נוספת תתבצע רק אם חלו שינויים מהותיים בתוכן המוצר או בתקן המוצר. עם זאת, כאשר השינויים שחלו עשויים להשפיע רק על תכונות מסוימות של המוצר, ייבדקו רק אותן תכונות שבהן שונה הדגם החדש מדגם המוצר שאושר, ובלבד שבדיקות אלה אמורות להבטיח את התאמת כל תכונות המוצר לתקן;
- 2) כאשר לפי המלצת הוועדה המקצועית רמת הסיכון במוצר גבוהה ביותר, יכולה ועדת היתרים לקבוע כי תחול בדיקה מלאה גם בשלב הפיקוח השוטף בתדירות מינימלית של פעם בחמש שנים.

ב. מספר הבדיקות החלקיות

- 1) בכל שנה יבצע המכון בדיקה חלקית אחת בלבד לסעיפים הקריטיים/בטיחותיים במוצר שאותם תקבע ועדת היתרים;
- 2) הבדיקה תבוצע למוצר אחד בכל משפחה של מוצרים שהוגדרה מראש. כלומר, לדגם אחד המייצג משפחה;
- 3) יתר הבדיקות החלקיות יבוצעו על ידי היצרן בעצמו ובאחריותו ועל פי תוכנית האיכות של היצרן שאושרה על ידי הוועדה המקצועית (סעיף 4.4

בנוהל זה);

- 4) אם החליטה ועדת ההיתרים, בהמלצת הוועדה המקצועית, כי היצרן אינו יכול לבצע את הבדיקות החלקיות בעצמו, יערוך המכון את הבדיקות במקום היצרן. ככלל, מספר הבדיקות החלקיות שאותן יבצע המכון יהיה בין 2 ל-4 לפי המלצה של ועדה מקצועית ולפי קביעה של ועדת ההיתרים;
- 5) בבואה להמליץ על מספר הבדיקות תבחן הוועדה המקצועית את הפרמטרים האלה:

- א. אופיים הטכני של המוצרים (מורכבות המוצר) – מוצרים בעלי אופי טכני מובהק (כגון מזגנים) לעומת מוצרים בעלי אופי טכני מופחת (כגון צינור מים או אבקת כביסה); ככל שהמוצר טכני יותר, מספר הבדיקות החלקיות יהיה רב יותר (יחסית למוצר פשוט יותר);
- ב. מורכבות תהליך הייצור – מוצרים שייצורם מורכב/ נעשה בתהליכים (הזרקת פלסטיק) לעומת מוצרים שתהליך ייצורם פשוט/ נעשה בהרכבה ידנית;
- ג. תכיפות שינויים בתכנון המוצר – מוצר ששינויים טכנולוגיים תכופים מביאים לשינוי בתכנון (כגון טלפון נייד) לעומת מוצר שאינו משתנה במשך שנים רבות, (למשל דלת כניסה או בלוק בטון);
- ד. מידת הסכנה הטמונה במוצר – מוצר אשר אי התאמתו לדרישות התקן מהווה סכנה למשתמש או לסביבה. רמת סיכון גבוהה יותר תחייב הגדלה של תדירות ביצוע הבחינות החלקיות.

- 1) כאשר המוצר מיוצר בעונה/תקופה מסוימת של השנה, ירוכזו הבדיקות החלקיות בעונה/בתקופה זו.

ה. היקף בחינות התהליך

- 1) בחינות תהליך יבוצעו ארבע פעמים בשנה, אחת לשלושה חודשים;
- 2) כאשר היצרן הוא גם מי שמתקין את המוצר באתר וקיימות דרישות התקנה (בתקן נפרד או בתקן הקיים), רשאית ועדה מקצועית להמליץ על קיום בחינות תהליך באתרים שבהם מתקינים את המוצר, נוסף על בחינות התהליך במפעל. במקרים אלה תמליץ הוועדה המקצועית מה יהיה מספר הבחינות, בהתאם לנסיבות העניין.

ו. מבדקי איכות

- 1) מבדקי איכות יסקרו את מערכת האיכות של היצרן בהתאם לדרישות תקן ת"י SO 9001;
- 2) ככלל יבוצע לפחות מבדק שנתי אחד לסקירת מערכת האיכות;
- 3) אישור מערכת האיכות תבוצע על ידי מכון התקנים או על ידי גוף התעדה אחר שיאושר על ידי ועדת ההיתרים.

- 4.7 פיקוח על יצרנים בחו"ל**
- 4.7.1** תוכנית הפיקוח על יצרנים בחו"ל, שבידם היתר לסמן מוצרים בתו תקן, תהיה זהה לתוכנית הפיקוח על יצרנים ישראליים, לרבות מספר המבדקים, בחינות תהליך ומספר הבדיקות.
- 4.7.2** המסמכים המוגשים על ידי היצרן למכון, לבקשת המכון, לרבות תיק המוצר ותוכנית האיכות, יהיו בעברית או באנגלית.
- 4.8 ייצור אצל קבלן משנה בארץ ובחו"ל**
- 4.8.1** בהתאם להחלטת ועדת ההיתרים בהמלצת הוועדה המקצועית ייקבע בנת"מ סעיף מיוחד שיתייחס לייצור אצל קבלני משנה. במקרים שבהם קבלן המשנה הוא המבצע את הרכבת המוצר או מייצר רכיבים מהותיים של המוצר המשפיעים על איכות המוצר ועל עמידתו בדרישות התקן, יפקח המכון על קבלן המשנה, נוסף על הפיקוח שמתבצע אצל היצרן. הפיקוח יבוצע בהתאם לתוכנית האיכות של היצרן שאושרה על ידי הוועדה המקצועית.
- 4.8.2** תוכנית האיכות של היצרן תכלול בחינות תהליך שהיצרן יבצע אצל קבלן המשנה, נוסף על הבדיקות שקבלן המשנה יבצע בעצמו ונוסף על בדיקות המכון.
- 4.9 הכנת נספח התנאים המיוחדים (נת"מ) ואישורו**
- 4.9.1 הכנת ההצעה - ההצעה לנת"מ חדש, בעבור מוצר שלראשונה נכלל במסגרת מערכת תו-תקן, תוכן על ידי המכון או על ידי כל גורם אחר, תוך קבלת התייחסות היצרנים ובהתאם למדיניות המפורטת בנוהל זה. המכון יכין נהלים להכנה, לאישור ולהפצה של נת"מ.**
- 4.9.2 אישור ראשוני - הצעת הנת"מ תאושר על ידי ראש המעבדה הנוגעת בדבר, ותועבר על ידיו לראש מת"ת. באין הערות לראש מת"ת, יגיש אותה רמת"ת לדיון ולאישור ראשוני בוועדה המקצועית הנוגעת בדבר.**
- 4.9.3 הפצה להערות - לאחר אישור נוסח הצעת הנת"מ בוועדה המקצועית, ולאחר תיקון הנוסח על ידי הוועדה, אם יתוקן, יופץ הנוסח להערות הציבור על ידי העלאתו לאתר המכון באינטרנט. עם העלאתו של הנוסח לאתר כאמור, ישלח רמת"ת הודעה על כך לכל יצרני המוצר שעברו הוכן הנת"מ - הן אלה הנמצאים במערכת תו-תקן והן אלה הנמצאים בהליכים של בירורים מוקדמים, וכן לבעלי העניין באותו נת"מ, זאת על פי שיקול דעתו של רמת"ת.**
- 4.9.4 דיון בוועדה המקצועית - לאחר 21 ימי עבודה מיום מתן הודעה, כאמור בסעיף 4.9.3, יעביר הרמת"ת לוועדה המקצועית לדיון חוזר את הנוסח שהועלה לאתר להערות הציבור, בצירוף ההערות שהתקבלו (אם התקבלו) מהציבור, וכן את רשימת הגורמים שקיבלו הודעה על העלאת הנוסח לאתר.**
- 4.9.5** הוועדה המקצועית תדון בהערות שהגיעו להצעת הנת"מ, תכניס בה שינויים, בהתאם לצורך, ותמליץ לאשרה או לדחותה. הוחלט על הכנסת שינויים מהותיים, יבצע הרמת"ת שוב את ההליכים המפורטים בסעיף 4.9.3. הוועדה המקצועית תדון בהערות החדשות

שיגיעו להצעת הנת"מ, אם יגיעו, ותכניס בה שינויים, במידת הצורך. נוסח הצעת הנת"מ, לאחר עריכתה בעקבות השינויים, יועבר לדיון בוועדת ההיתרים.

4.9.6 דיון בוועדת ההיתרים - ועדת ההיתרים תדון בהצעת הנת"מ שתועבר אליה כאמור, תאשר אותה או תדחה אותה או תערוך בה שינויים או תחזירה לדיון בוועדה המקצועית, על פי שיקול דעתה. החליטה ועדת ההיתרים להחזיר את הצעת הנת"מ לוועדה המקצועית, יחזור על עצמו הליך האישור, כמפורט בסעיפים 4.9.3 ו-4.9.4 לעיל.

4.9.7 החליטה ועדת ההיתרים לאשר את הצעת הנת"מ, יוחתם המסמך על ידי הרמת"ת בחותמת "נת"מ מקור" (ראו דוגמה בנספח א') ויוחתם תאריך האישור, בשם החותם ובחתימתו.

4.9.8 מסמך הנת"מ יודפס על דף לוגו של המכון ובמילים "אגף איכות והסמכה".

4.9.9 לכל נת"מ יינתן מספר מזהה הכולל אותיות וספרות במבנה זה:

4.9.10 נת"מ XXXX-YY, שבו:

4.9.11 נת"מ = ראשי התיבות של "נספח תנאים מיוחדים";

4.9.12 $Z=1$ כאשר חל על המוצר תקן ישראלי;

4.9.13 $Z=2$ כאשר חל על המוצר מפרט מכון (מפ"מ"כ).

4.9.14 XXXX מספר התקן או המפרט, הישים;

4.9.15 YY - מספר החלק הישים של התקן/המפרט (אם התקן/המפרט פורסם בחלקים);

4.9.16 מודל למבנה הנת"מ כלול בנספח ב' לנוהל זה.

4.10 עקרונות לסימון מוצרים בתו-תקן

4.10.1 כללי סימון של מוצר בתו-תקן ייקבעו בנת"מ.

4.10.2 הסימון יהיה בר קיימה ויבוצע באחת האפשרויות האלה:

א. בהדפסה על המוצר

ב. בהטבעה על המוצר

ג. בהדבקה של תווית על המוצר

(1) תוויות שיופקו על ידי מכון התקנים ויישאו מספר סידורי רציף או

(2) תוויות שיוכנו על ידי היצרן עם מספר סידורי רציף לפי אישור ועדת ההיתרים.

היצרן ידווח למכון התקנים על מספרי התוויות.

ד. סימון על גבי האריזה/המארז

4.10.3 גודל התו ייקבע על ידי ועדת ההיתרים, אך לא יקטן מ-5 מ"מ.

4.11 הפצה ושמירה

4.11.1 עותק של הנת"מ יופץ על ידי מנהלת תפעול תו-תקן לגורמים שלהלן: יצרני המוצר, גופים יציגים של היצרנים, המעבדות הנוגעות בדבר, יחידת המחשב, אגף התקינה, רכז הוועדה המקצועית שהמליצה לאשר את הנת"מ, ולכל גורם אחר שהוועדה המקצועית החליטה עליו.

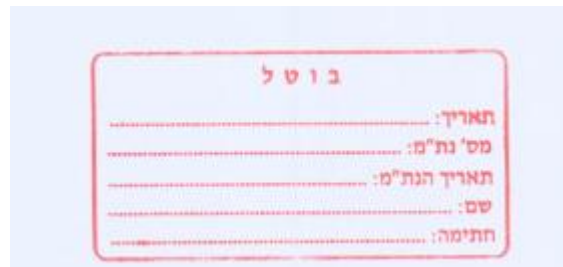
- 4.11.2** רשימה של מקבלי עותקי הנת"מ, מאושרת על ידי ראש מת"ת, תישמר במנהלת תפעול תו-תקן יחד עם הנת"מ המאושר ויחד עם אישור המשלוח בדואר רשום של משרד הדואר. רשימת הנת"מים המאושרים תיכלל באתר האינטרנט של המכון, וכל אדם יהיה רשאי לעיין בה ולהורידה ללא תשלום וללא כל הגבלה.
- 4.11.3** עותק חתום של הנת"מ יישמר במנהלת תפעול תו-תקן.
- 4.11.4** נת"מ שפג תוקפו יועבר לתיק "נת"מ – מהדורות קודמות" המסודר לפי מספר נת"מ. על גבי העותק הישן תוטבע חותמת "בוטל" ויירשם תאריך הנת"מ החדש (ראו טופס 603). במקביל יעודכנו הרשימות.
- 4.11.5** הודעה על ביטול נת"מ תישלח לכל הגורמים שקיבלו את העותק המקורי של הנת"מ.
- 4.12 הכנסת שינוי (רוויזיה) בנת"מ**
- 4.12.1** ביקש אדם, לרבות תאגיד, ליזום שינוי (רוויזיה) בנת"מ, יפנה בכתב לרמת"ת תוך פירוט השינוי המוצע, בצירוף נימוקיו לשינוי. המכון יעביר את הפנייה לדיון בפני הוועדה המקצועית בצירוף התייחסותו, והליכי הדיון בשינוי יתבצעו בהתאם לאותם הליכים החלים על הכנתו של נת"מ חדש.
- ביקש המכון ליזום שינוי בנת"מ, יגישו לוועדה המקצועית המתאימה תוך פירוט השינוי, בצירוף הנימוקים לו, ומשלב זה ינהגו בפנייה כפי שינהגו בפנייה של כל אדם אחר.
- 4.12.2 תקופת מעבר -** הוכנסו שינויים בנת"מ קיים, תקבע ועדת היתרים בהמלצת הוועדה המקצועית את תאריך כניסתו לתוקף ואת מועד תחילת יישומו. תאריכים אלה יצוינו על גבי הנת"מ. בקביעת תאריכים אלה יובא בחשבון הצורך בתקופת התארגנות של גורמים שונים ובמיוחד של היצרנים ושל המעבדה.
- 4.13 בקרת הנת"מ**
- 4.13.1** נת"מ אשר חלפו 5 שנים מיום אישורו האחרון, יובא לדיון בפני הוועדה המקצועית המתאימה לאחר שהועבר לחוות דעת המעבדה בצירוף טופס המעקב. ועדת ההיתרים תחליט בהמלצת הוועדה המקצועית אם להכניס שינויים לנת"מ או לאשרו לתקופה נוספת.
- 4.13.2** לאחר האישור, תישלח ליצרנים הודעה על המשך אישור הנת"מ אם לא נעשה בו שינוי. אם מתקבלת החלטה לעשות שינוי, התהליך יהיה זהה לתהליך של קביעת נת"מ חדש.

נספח א' – דוגמה לחותמת של נת"מ שאושר ולחותמת של נת"מ שבוטל

ציור מס. 1 - חותמת נת"מ שאושר

ציור מס. 2 - חותמת נת"מ שבוטל

נספח ב' - תבנית נת"מ

מספר הנת"מ תאריך אישור עמוד 12 מתוך 23 עמודים	שם התקן:	תנאים מיוחדים לפיקוח על יצרנים
---	----------	-----------------------------------

1. תחום

מסמך זה קובע את התנאים המיוחדים שיצרן, המייצר (שם המוצר) _____
(להלן - המוצר) והמעוניין לקבל היתר לסמן את המוצר בתו תקן חייב לעמוד בהם.

2. תנאים כלליים

נוסף לתנאים מיוחדים אלה על היצרן לעמוד גם בתנאים הכלליים למתן ההיתר, המפורטים במסמך ת"ת 1.

3. התאמה לתקן

3.1 היצרן ינקוט את כל האמצעים הדרושים על מנת להבטיח, שהמוצר המיוצר על ידו יתאים לכל דרישות התקן הישראלי ת"י _____ וכן כל תקן אחר שחל על המוצר ובמקרה שאחד או יותר מתקנים אלה יוחלף - כל תקן שיבוא במקומו או במקומם.

3.2 הגדרת משפחה ודגם (הנחיות להגדרה בסוגריים)

(משפחה – מורכבת ממספר דגמים. בהגדרת משפחה יש לשקול מאפיינים כגון:

- תקן מוגדר אחד
- אופיינים טכניים דומים
- מידות נומינליות דומות
- חומרים עיקריים דומים
- רכיבים עיקריים זהים
- מיוצרים באותם תהליכי ייצור
- מיועדים לאותו תפקוד

דגמים המרכיבים משפחה - : גרסאות מסוימות של מוצר אשר נבדלות זו מזו במאפיינים כגון מימדים, נפחים, מידות, גוונים ובהתאם להגדרת היצרן. בדיקת אחד מדגמים אלה מהווה אינדיקציה לגבי התאמת שאר הדגמים השייכים למשפחה זו לתקן, ברמת סבירות גבוהה).

3.3 פגמים ותהליכים קריטיים

- פגמים קריטיים יוגדרו כ _____

- תהליכים קריטיים יוגדרו כ _____

מחליף מסמך* נת"מ <מס> _____ <תאריך> _____	מכון התקנים הישראלי	נספח ב' להסכם
---	---------------------	---------------

תנאים מיוחדים לפיקוח על יצרנים	שם התקן:	מספר הנת"מ תאריך אישור עמוד 13 מתוך 23 עמודים
--------------------------------	----------	---

4. בדיקות ופעולות הנערכות על ידי היצרן ועל ידי בא-כוח המכון:

נוסף לאמור בתנאים הכלליים למתן ההיתר (מסמך ת"ת 1) יבוצעו פעולות אלה:

4.1 בדיקות מלאות יבוצעו במסגרת בירורים מוקדמים/אחת ל _____ שנים (תדירות

מינימלית של פעם ב-5 שנים) לדגם מייצג משפחה* (*למחוק את המיותר)

* (*למחוק את המיותר)

4.2 בדיקות חלקיות יבוצעו לפי הטבלה להלן:

בדיקה חלקית על ידי המכון ⁽³⁾			בדיקות באחריות היצרן ⁽²⁾			בדיקות חובה של היצרן ⁽¹⁾			שם הסעיף בתקן	מס' סעיף בתקן
גודל מדגם לבדיקה ע"י המכון	תדירות הבדיקה ע"י המכון	יבוצע ע"י המכון	גודל מדגם מינימלי	תדירות הבחינה המינימלית ע"י היצרן/ ע"י המכון	יבוצע ע"י המכון או היצרן	גודל מדגם מינימלי	תדירות הבחינה המינימלית ע"י היצרן	יבוצע ע"י היצרן		

⁽¹⁾ בדיקות חובה שעל היצרן לבצע בכל מצב.

⁽²⁾ בדיקות שבאחריות היצרן לבצע בעצמו על פי תוכנית איכות של היצרן שאושרה ע"י הועדה המקצועית. אם החליטה ועדת היתרים, בהמלצת ועדה מקצועית, כי היצרן אינו יכול לבצע את הבדיקות החלקיות בעצמו, יערוך המכון את הבדיקות במקומו. תדירות הבדיקות תהיה בין-2-4 שבנה לדגם מייצג משפחה ולפי המלצה של ועדה מקצועית אשר לצורך כך תבחן את הפרמטרים המופיעים בסעיף 4.6.2 5 בנוהל 006.

⁽³⁾ **בדיקה חלקית שתבוצע על ידי המכון** - תבוצע על דגם מייצג לכל משפחה, אחת לשנה לסעיפים קריטיים/בטיחותיים בתקן שיקבעו על ידי וועדת היתרים

4.3 בחינות תהליך ומערכת איכות:

4.3.1 **בחינת תהליכי הייצור** יערכו כל 3 חודשים על ידי בא כח המכון עפ"י הכללים שקבעה מנהלת תפעול תו תקן.

4.3.2 **מערכת איכות** - מערכת האיכות תתאים לתקן ישראלי ת"י ISO 9001.

נספח ב' להסכם	מכון התקנים הישראלי	מחליף מסמך* נת"מ <מס> _____
		<תאריך> _____

מספר הנת"מ תאריך אישור עמוד 14 מתוך 23 עמודים	שם התקן:	תנאים מיוחדים לפיקוח על יצרנים
---	----------	-----------------------------------

4.4 פעולות נוספות:

4.4.1 חלו שינויים במוצר, נתגלו פגמים במוצר, אי התאמות בתהליך הייצור או חריגות אחרות מהתנאים למתן ההיתר כאמור בהסכם שבין המכון ליצרן, רשאי המכון, באישור ועדת היתרים, לבצע פעולות נוספות על האמור לעיל.

4.5 ייצור אצל קבלן משנה בארץ או בחוץ לארץ

במקרה של יצרנים בעלי היתר תו תקן הנעזרים בקבלן משנה בארץ או בחוץ לארץ (להלן - קבלן משנה) יבוצעו בחינות תהליך אצל קבלני המשנה לפי המתכונת הבאה:

4.5.1 היצרן בעל ההיתר יבצע לפחות שתי בחינות תהליך בשנה (דו"ח כתוב יישלח ע"י היצרן למערכת תו תקן).

4.5.2 בא כוח המכון יבצע מיינום בחינת תהליך אחת בשנה עפ"י הכללים שקבעה מנהלת תו תקן.

כל זאת בנוסף לבחינות תהליך ולבדיקות הנערכות אצל היצרן בעל ההיתר בארץ.

5. סימון בתו תקן

5.1 הסימון יעשה במתכונת הבאה¹: _____ בהתאם למפורט בנוהל מת"י 006 :

5.1.1 מידות תו התקן יהיו _____ ס"מ/מ"מ לפחות.

5.1.2 סימון תו התקן יהיה בר-קיימא. תו התקן יהיה עשוי מ _____ >ירשם במקרה של סימון באמצעות תווים<

5.1.3 סימון תו תקן יופיע על _____ (לדוגמא: המוצר, האריזה, מארז, תעודת המשלוח, תווית אישור שרות ועוד)

5.1.4 מיקום הסימון יהיה _____ (לדוגמא בחזית המוצר, בפנית המוצר ועוד)

5.2 תוויות יסופקו על ידי מכון התקנים הישראלי או שיוכנו על היצרן ובתנאי שקיבלו את אישור ועדת ההיתרים כתואמים לדרישות המפורטות בנוהל 006.

5.3 היצרן מתחייב להפסיק לסמן את המוצרים בתו תקן אם וכאשר יבוטל ההיתר, להשמיד את יתרת התווים ו/או לנקוט באמצעים אחרים שיאשרו ע"י המכון בהתייחס לאמצעי הסימון של תו תקן.

¹ הדפסה על המוצר/על האריזה; הטבעה על המוצר; הדבקה של תווית על המוצר; תפירת תוויות בד; החתמה בעזרת חותמת; שיטות אחרות שאושרו בוועדת היתרים.

מחליף מסמך* נת"מ >מס< _____ >תאריך< _____	מכון התקנים הישראלי	נספח ב' להסכם
---	---------------------	---------------

נספח ג' - הנחיות לסימון המוצרים בתו תקן

1.0 שיטות הסימון של מוצרים בתו תקן

- 1.1 תוויות(מדבקות) – ראו סעיף 5.0
- 1.2 הטבעה- ראו סעיף 6.0
- 1.3 צביעה- ראו סעיף 7.0
- 1.4 הדפסה על גבי אריזה/מוצר – ראו סעיף 8.0
- 1.5 החתמה- ראו סעיף 9.0
- 1.6 תוויות בד- ראו סעיף 10.0
- 1.7 שיטות סימון אחרות שיאושרו על ידי וועדת ההיתרים לאחר המלצת הוועדה המקצועית

2.0 בחירת שיטת הסימון

שיטת הסימון תקבע בוועדת ההיתרים בהמלצת הוועדה המקצועית, בהתחשב בנושאים הבאים:

- 2.1 מידות המוצר(קשה להדביק תוויות על מוצרים קטנים)
- 2.2 היקף הייצור(לא מעשי לדרוש הדבקת תוויות על מוצר המיוצר בייצור המוני)
- 2.3 ערך המוצר(סביר לדרוש הדבקת תוויות על מוצר בעל ערך יקר)
- 2.4 טכנולוגיית הייצור(מוצרים המיוצרים בכבישה קל לסמן בהטבעה)
- 2.5 אופן האריזה(במוצרים שיש להם אריזה מודפסת נוח לסמן את התו כחלק מהדפסת תוויות הסימון)
- 2.6 צורה פיזית של המוצר(מוצרים שפניהם גסים, כגון בלוקים, לא יוכלו להיות מסומנים בעזרת מדבקה)
- 2.7 סוג המוצר (במוצר תהליכי ובשירות ניתן לסמן בתווית המאשרת ביצוע השירות, בתחזוקה ניתן לסמן על גבי תעודת המשלוח)
- 2.8 האפשרות לקיים בקרה על אמצעי הסימון, כאשר מבטלים את ההיתר לסימון המוצר בתו תקן).

3.0 פעולות במקרה של ביטול היתר

- 3.1 במקרה של ביטול היתר, בין אם המדובר בביטול מוחלט ובין אם המדובר בביטול זמני, לא יסמן עוד היצרן את מוצריו בתו-תקן.
- 3.2 אם החליטה על כך וועדת ההיתרים ימחק את תו התקן ויסירו מעל כל מלאי המוצרים הנמצא ברשותו.
- 3.3 היצרן ידווח למנהלת תפעול תו תקן על מספרי התוויות שנותרו ברשותו תוך שני ימי עסקים ממועד קבלת הדרישה.

4.0 תוויות – רכישה או ייצור

- 4.1 מנהלת תפעול תו תקן תספק תוויות לסימון תו תקן לבקשת היצרנים, תמורת תשלום, בהתאם לדרישות הנת"מ. התוויות תהיינה ממוספרות במספר סידורי רץ.
- 4.2 יצרן יכול להכין את התוויות לסימון תו תקן, לאחר קבלת אישור וועדת ההיתרים. היצרן יעמוד בדרישות הבאות:
- 4.2.1 התווית תעמוד בכל הדרישות המוגדרות בנת"מ (גודל, חומר, מיקום, גרפיקה של סמל תו תקן)
- 4.2.2 היצרן ינהל רישום מדויק של ההתוויות תוך פירוט:
- א. מספר התווית
 - ב. מספר ההיתר
 - ג. תאריך הסימון
- 4.2.3 מספר התווית יכלול את הפירוט הבא:
- א. מספר סידורי רץ – 5 ספרות
 - ב. מספר היתר בתוקף
- 4.2.4 יצרן רשאי לרשום את מספר התווית גם בשיטת הברקוד, ובלבד שמתחת לברקוד יופיעו גם מספר התווית בספרות.
- 4.2.5 תיעוד רישום התוויות יישמר אצל היצרן למשך 7 שנים לאחר ביטול ההיתר.
- 4.3 אישור התווית יהיה חלק מתנאי ההיתר.

5.0 תוויות (הדבקה)

- 5.1 התוויות תהיינה בצורה הגראפית כמפורט בהמשך.
- 5.2 הדבקה בתווית יהיה מסוג שאינו ניתן להסרה מבלי להשחית את התווית

6.0 הטבעה

- 6.1 הטבעת המוצר בתו תקן אפשרית כאשר התו מהווה חלק מהתבנית המשמשת לייצור המוצר.
- 6.2 במקרה של ביטול ההיתר על היצרן
- 6.2.1 לגרום לשינוי מיידי של התבנית ולהסרת סמל תו תקן. (אפשרי שמרכיב הסמל יהיה חלק נשלף).
- 6.2.2 להעביר תצהיר למינהלת תפעול תו תקן, על ביצוען של הוראות סעיף 6.2.1. תוך 2 ימי עבודה

7.0 צביעה

- 7.1 סימון בצביעה יבוצע על ידי התזת צבע על תבנית מתאימה שבה חרוט סמל תו התקן.
- 7.2 במקרה של ביטול ההיתר על היצרן
- 7.2.1 לגרום לשינוי מיידי של תבנית הצביעה הכוללת את סמל תו תקן.
- 7.2.2 לדווח למינהלת תפעול תו תקן, על ביצוע השינוי הנדרש.

8.0 הדפסה על האריזה/המוצר

- 8.1 דוגמה של האריזה עליה מודפס תו התקן תשמר בתיק המוצר.
- 8.2 סמל תו התקן יכלול את סמל תו התקן
- 8.3 במקרה של ביטול ההיתר היצרן:
 - 8.3.1 ישמיד את הגלופה הכוללת את סמל תו התקן ואת האריזות שכבר הודפסו.
 - 8.3.2 ידווח על השמדת הגלופה והאריזות למינהלת תפעול תו תקן תוך 2 ימי עבודה

9.0 החתמה

- 9.1 החתמת מוצר תבוצע על ידי חותמת הכוללת את סמל תו התקן
- 9.2 במקרה של ביטול ההיתר היצרן
 - 9.2.1 ישמיד את החותמת הכוללת את סמל תו התקן
 - 9.2.2 ידווח על השמדת החותמת למינהלת תפעול תו תקן תוך 2 ימי עבודה

10.0 תוויות בד

- 10.1 תוויות בד תשמנה לסימון מוצרי טכסטיל שיחוברו בתפירה למוצר המסומן.
- 10.2 תוויות הבד יעמדו בדרישות יציבות הצבע המפורטות בתקנים..
- 10.3 תוויות יכולות לשמש לסימונים נוספים ובלבד שמתכונת התווית קיבלה את אישור מינהלת תפעול תו תקן.
- 10.4 במקרה של ביטול ההיתר, היצרן
 - 10.4.1 ישמיד את כל התוויות שנותרו בידי ויסיר את התוויות מבגדים שכבר נתפרו אליהם.
 - 10.4.2 " ידווח תוך 2 ימי עסקים על הסרת התוויות מהמוצרים ועל השמדתן.

11.0 דוגמאות לתוויות

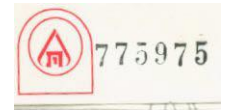
תווית 5*5 אצטט לדוגמא:

תווית 3*3 אצטט לדוגמא:

תווית 3*1.5 אצטט לדוגמא:

תווית 5*5 אלומיניום לדוגמא:

תווית 10*10 אצטט לדוגמא:

תווית 3*3 אלומיניום לדוגמא:

תווית 10*10 למתקני משחקים:

